

บรรณานุกรม

- กนลา สุขพานิช. "การเมืองกับผู้หญิง" วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ๒ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๒๑)
- กุหลาบ สายประดิษฐ์. ประวัติศาสตร์ไทย. พระนคร : สมชายการพิมพ์, ๒๕๑๔.
- ขจร สุขพานิช. "ฐานันดรไพร่" หนังสืออ่านประกอบคำบรรยายวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย. พระนคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๕.
- ชิตติยา กรรณสูต. "ทัศนคติในการปฏิบัติงานของข้าราชการ" รายงานการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๖.
— (บก.) นโยบายสังคม : แนวความคิดและการศึกษาเฉพาะกรณี. กรุงเทพฯ : O.S. Printring House Co. Ltd, 2526.
- ชิตติยา กรรณสูต ทองศรี กำพู ณ อยุธยา และสินี กมลนาริน. สะท้อนภาพสตรีไทย. โครงการปีสตรีสากลระหว่างประเทศของสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๑๘.
- คณะทำงานวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาว. สถานภาพและบทบาทสตรี. (ร่างครั้งที่ ๒) เอกสารโรเนียว (๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๔)
- คณะอนุกรรมการพัฒนากิจกรรมและบทบาทของสตรี. สถานภาพปัจจุบันของสตรีไทย. กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปการพิมพ์, ๒๕๒๓.
- โคทม อาริยา. "แบบฉบับสตรีไทยอันพึงประสงค์" ร่างรายงานการศึกษาเพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (มิถุนายน ๒๕๒๔)
- จรรยา สุภาพ. สารานุกรมวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๒๒.
- จรัต ดิงศกัทธิ์ และอมรลสิริ สันต์สุรติกุล. "จากก้าวแรกจนถึงวันนี้" สตรีทัศน์ ๑ (สิงหาคม-ตุลาคม ๒๕๒๖)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะรัฐศาสตร์. แผนกริชานิติศาสตร์. คำอภิปราย เรื่องสิทธิของสตรีไทย.

(เนื่องในวันรพี ๗ สิงหาคม ๒๕๑๒)

จำเนียร แสงสว่าง. "ทัศนคติต่อการเมือง และปัญหาสังคม เศรษฐกิจ ศึกษาเปรียบเทียบนิสิต
ชั้นปีที่ ๔ คณะรัฐศาสตร์และคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔.

ชลธิรา กลัดอยู่. (บก.) ส่องไทย รวมวรรณกรรมร่วมสมัยของไทย. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร-
การพิมพ์, ๒๕๑๘.

ติดยา สุวรรณขุ. "ทัศนคติของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ต่อการบริหารราชการไทย"
วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ ๗ (ตุลาคม, ๒๕๑๐).

ดวงใจ. (นามแฝง) ผู้หญิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร, ๒๕๒๖.

นางเยาว์ ธาธาศรีสุทธิ. สตรีกับการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
๒๕๒๖.

แน่นน้อย ปัญจพรรค. "ผู้หญิงทุกคนเป็นพี่น้องกัน" ๒๓ ตุลาคม กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

บวร ประพฤตติ ทิพาพร ทิมพิสุทธิ และเฉลิมพล ศรีหงษ์. สตรีไทย : บทบาทในการเป็น
ผู้นำทางการบริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยเชชม, ๒๕๒๐.

บางกอกโพสต์, ๒๓ มิถุนายน ๒๕๑๘.

บางกอกเวิร์ลด์, ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๘.

บุญเต็ม ไพเราะ. สถานภาพและบทบาทของสตรีในสังคมไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔.

ประชาชาติ, ๒ (๒๔ พฤษภาคม ๒๕๑๘).

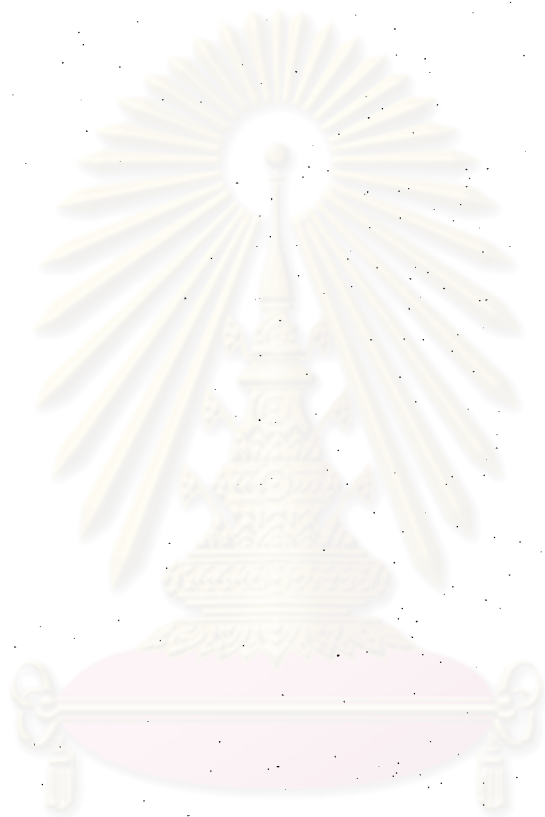
- เผ่าทิพย์ จำปาเทศ. ความคิดเห็นของกลุ่มชนบางอาชีพต่อบทบาทของสตรีไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๑๗.
- พวงเพชร สุรัตน์กรกุล. บทบาทของสตรีด้านสังคมและเศรษฐกิจในสมัยรัตนโกสินทร์. เอกสาร
ประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง "สังคมไทยอดีตถึงปัจจุบัน" มหาวิทยาลัยเกษตร-
ศาสตร์, ๒๕๒๘.
- พิชัย อัยรวางษ์. จริยศึกษาของสตรีไทยในสภาพิตสอนหญิงค้ำกลอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.
- พิชัย หรยางกูร. "ปฏิญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อหญิง" ผู้ใด : ผู้หญิงกับความเป็นคน.
กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๒๓.
- ไพรัตน์ เดชะรินทร์. การมีส่วนร่วมในสังคมการเมืองการปกครองของสตรีไทย. กองพัฒนาสตรี
และเด็ก กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๒๕.
- ไพโรจน์ เกษแม่นกิจ (แปล). เอกสารของทรอว์ฟอร์ด. พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
๒๕๑๕.
- มหาดไทย, กรม. กองทะเบียนส่วนการทะเบียนและเลือกตั้ง. รายงานการเลือกตั้งสมาชิก-
สภาผู้แทนราษฎรของกระทรวงมหาดไทย เล่ม ๑. พระนคร : โรงพิมพ์กรมมหาดไทย,
๒๕๐๒.
- มัลลิกา วัชรธรร. "ผู้หญิงกับการพัฒนาประเทศ" ขบวนการดอกไม้บาน. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์-
การพิมพ์, ๒๕๑๖.
- มาลีณี วงศ์พานิช. แรงงานหญิงกับสังคมยุคใหม่ในญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
๒๕๒๗.
- เรื่องอุไร กุศลาศัย. "ศึกษาดัชนีธรรมจากสถานะของสตรี" วารสารวัฒนธรรมไทย.
๑๐ (มิถุนายน ๒๕๑๓).
- ฤดี เริงชัย. ปัญหาและแนวทางการต่อสู้ของผู้หญิง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ปัญญาชน, ๒๕๑๘.
- ลำพวรรณ น่วมบุญลือ. สิทธิและหน้าที่ของสตรีตามกฎหมายไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์-
ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๙.

- วรรณภา อังศุนาค. "ทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อพ่อค้าคนกลางและสหกรณ์การเกษตรในชนบท
ศึกษาเฉพาะกรณีของจังหวัดราชบุรี" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต
ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.
- วนิดา พูนศิริวงศ์ นิตยา ชูโต อภาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา. สถานภาพการศึกษาชั้นอุดมศึกษา
ของสตรีไทยในรอบ ๓ ทศวรรษ พ.ศ. ๒๔๕๐-๒๕๑๙. สมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่ง-
ประเทศไทย, ๒๕๒๒.
- ศิริพร สะโคธราเน็ค. "การเรียกร้องสิทธิสตรีของหญิงไทย (๒๓๕๘-๒๔๗๔) สตรีทัศน์.
๑(สิงหาคม-ตุลาคม ๒๕๒๖): ๒๔-๓๔.

"ภาพพจน์ของผู้หญิงในสายตาสื่อมวลชน" สตรีทัศน์ ๑(พฤษภาคม-กรกฎาคม, ๒๕๒๖):
๑๒-๑๔.
- สภาสตรีแห่งชาติ. สตรีไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิทยากร, ๒๕๑๙.
- สมศรี สุกมลินนท์. "ขบวนการเรียกร้องเสรีภาพ" คิดอย่างผู้หญิง พระนคร : สำนักพิมพ์-
เคล็ดไทย, ๒๕๑๗.
- สหพันธ์สมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย. โฉมหน้าสตรีไทยยุคใหม่. โครงการ
ประกวดเรียงความของสหพันธ์สมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย
กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯ การพิมพ์, ๒๕๒๐.
- สังข์ พิธินัย. ฐานะของสตรีไทยแต่โบราณจนถึงปัจจุบันกาล. (พิมพ์เป็นอนิพนธ์นิตยสารในงาน
ฉลองกิจการ นายพิทย กิจสงวน ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม ๕ เมษายน ๒๕๑๓)
- สุภารัตน์ ศุภพิพัฒน์. (และคณะ.) การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากสตรีไทยกับปัญหาสิทธิ-
มนุษยชน. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๒๗.
- สุพิศรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย คำนิยม : ครอบครัว : ศาสนา : ประเพณี.
กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๒๕.
- สุพิศรา สิงหลกะ. สิทธิสตรี : ประวัติและวิวัฒนาการของการเรียกร้องสิทธิสตรีไทย.
กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, ๒๕๒๕.

หญิงยุคใหม่ (๒๔ กุมภาพันธ์-๖ มีนาคม ๒๕๒๔)

อดุล วิเชียรเจริญ. "ค่านิยมของสังคมไทย" วารสารธรรมศาสตร์ ๒ (มิถุนายน-ตุลาคม ๒๕๑๔)

อาบ นะคะจิต. บทบาทของแม่บ้านในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย. คณะเศรษฐศาสตร์และ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๑๘.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Bibliography

- Biddle, B.J. & Thomas E.J. (eds.) Role Theory Concepts and Research.
New York : John Wiley & Sons, 1966.
- Dharmaskti, Sanya. Status of Women in Thailand. Bangkok : Liangziang
Chongchareon Printing Press, 1972.
- Friendan, Betty. The Feminine Mystique. New York : Norton, 1960.
- Hacker, Helen Mayer. "Women as a Minority Group" Social Forces.
30(October, 1931).
- Krech, D. and Cruthfield, R. Theory and Problems of Social Psychology
New York : McGraw-Hill Book Co., 1948.
- Lewin, Kert. Resolving Social Conflicts : Selected Papers on Group
Dynamics. New York : Harser & Row, 1948.
- "March 8 Another Step of Thai Women" Economic Weekly 2(March, 1979)
- Moreno, J.L. (ed.) The Sociometry Reader. New York : Noble Offset
Printer, 1960.
- Newcomb, Theodore M. Social Psychology. New York : Dryden Press, 1954.
- Poolthupya Srisurang. The Changing Role of Thai Women from the seventh
Conference of the International Association Historians of Asia.
Faculty of Liberal Art, Thammasat University.
- Research and Training Network "Role of Rural Woman in Development". A
Seminar Report for a Conference on the Role of Woman in Development
Prince Ton New Jersey, 1975.

Rogers, Barbara. "The Domestication of Women." Discrimination in Developing Societies. Essex : Anchor Press, 1980.

Sherif, Muzafer, and Sherif Carolyn W. Social Psychology New York : Harper and Row Publishers, 1969.

Shaw M. V. & Costanzo D.R. Theories of Social Psychology. New York : McGraw-Hill, 1970.

The National Committee for International Cooperation. Women's Development in Thailand. Report for the World Conference of the United Nations Decade for Women, Nairobi Kenya. (15-26 July 1985)

United Nations. Equal Rights for Women - A Call for Action. The United Nations Declaration on the Elimination of Discrimination against Women. New York, 1975.

Ward, E. Barbara. Women in New Asia. Unesco, the United Nations ; Educational Scientific and Cultural Organization, 1963.

Wati, Phanob. "The Fall and Rise of Thai Women" Bangkok World, 18 January 1970.

"Wives at Work : Serving two Masters" Investor, May 1969.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

สรุปผลการสำรวจข้อมูลภาคสนาม

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ	๑. ชาย	๑๔๑	๔๗.๗๔
	๒. หญิง	๒๐๔	๕๒.๒๕
๒. อายุ	๑. ไม่เกิน ๒๐ ปี	๑๔๑	๓๕.๒๕
	๒. ช่วง ๒๑-๒๒ ปี	๑๕๗	๓๙.๒๕
	๓. มากกว่า ๒๒ ปี	๑๐๒	๒๕.๕๐
๓. ภูมิลำเนาเดิม	๑. กรุงเทพมหานคร	๒๒๒	๕๕.๕๐
	๒. ต่างจังหวัด	๑๗๘	๔๕.๕๐
๔. รายได้/รายจ่าย	๑. ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๗๗	๑๙.๒๕
	๒. ระหว่าง ๑,๐๐๑-๑,๕๐๐ บาท	๑๗๖	๔๔.๐๐
	๓. ระหว่าง ๑,๕๐๑-๒,๐๐๐ บาท	๗๓	๑๘.๒๕
	๔. มากกว่า ๒,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๗๔	๑๘.๕๐
๕. สถานศึกษา	๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๒๐๐	๕๐.๐๐
	๒. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๐๐	๕๐.๐๐
๖. สาขาที่ศึกษา	๑. สังคมศาสตร์	๒๐๒	๕๐.๕๐
	๒. วิทยาศาสตร์	๑๕๘	๔๙.๕๐
๗. ความหมาย/คุณสมบัติ ของ "สตรี"	๑. มีลักษณะทางกายภาพต่างจากบุรุษ	๖๖	๑๖.๕๐
	๒. สามารถให้กำเนิดทารกได้	๒๔	๖.๒๕
	๓. มีความอ่อนไหวและอ่อนแอไม่สามารถ ทนต่ออุปสรรคหรือปัญหาที่รุนแรงได้	๑๘	๔.๕๐
	๔. มีข้อจำกัดทางสติปัญญาและความ สามารถ	๒๓	๕.๗๕
	๕. ถูกสังคมกำหนดกรอบของพฤติกรรม	๑๕๐	๓๗.๕๐
	๖. มีความสวยงามอ่อนหวาน คล้ายกับ ดอกไม้ของสังคม	๓๓	๘.๒๕
	๗. มีความสามารถที่จะทำทุกอย่างได้ ทัดเทียมกับบุรุษ	๘๕	๒๑.๒๕

หัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
๘. ความสำคัญของสตรี ต่อสังคม	๑. สืบทอดเผ่าพันธุ์ของมนุษยชาติ	๓๔	๘.๗๕
	๒. ทำให้โลกแลดูสดใสสวยงามและมี ความสุข	๓๔	๘.๗๕
	๓. เป็นผู้หนึ่งที่ร่วมสร้างสรรค์สังคม เช่นเดียวกับบุรุษ	๒๔๕	๖๓.๗๕
	๔. คอยสนับสนุน เกื้อกูลให้บุรุษทำงาน เพื่อสังคมได้ดี	๖๕	๑๖.๒๕
	๕. ไม่ได้สร้างสรรค์ประโยชน์อะไรแก่ สังคม	๑๐	๒.๕๐
๙. ความแตกต่าง ระหว่างสตรีใน เมืองกับชนบท	๑. สตรีในเมืองได้รับสิทธิมากกว่า	๔๒	๒๓.๐๐
	๒. สตรีในเมืองมีความสามารถมากกว่า	๑๒	๓.๐๐
	๓. สตรีในเมืองมีโอกาสทางการศึกษา มากกว่า	๑๔๘	๓๕.๕๐
	๔. สตรีในเมืองมีบทบาททางสังคม มากกว่า	๖๗	๑๖.๗๕
	๕. สตรีในเมืองได้รับ เสรีภาพมากกว่า	๕๗	๑๔.๒๕
	๖. ไม่มีความแตกต่างกันเลย	๑๔	๓.๕๐
๑๐. ความแตกต่าง ระหว่างบุรุษ กับสตรี	๑. บุรุษแข็งแรงกว่า	๕๖	๑๔.๐๐
	๒. บุรุษฉลาดกว่า	๑๓	๓.๒๕
	๓. สตรีไม่สามารถประพฤติปฏิบัติบางสิ่ง บางอย่างได้	๑๖๒	๔๐.๕๐
	๔. นอกจากให้กำเนิดทารกได้แล้ว ทั้งบุรุษและสตรีไม่แตกต่างกัน	๑๐๓	๒๕.๗๕
	๕. สตรีสวยงามและอ่อนหวานมากกว่า บุรุษ	๓๔	๘.๗๕
	๖. สตรีฉลาดกว่าและสร้างสรรค์ได้ มากกว่า	๒๗	๖.๗๕
๑๑. การยอมรับในสิทธิ และความเสมอ- ภาคระหว่างสตรี กับบุรุษในสังคม- เมือง	๑. สตรียังด้อยกว่าบุรุษ	๑๔	๓.๕๐
	๒. สตรียังถูกห้ามไม่ให้ประพฤติบางสิ่ง บางอย่าง	๓๓๐	๘๗.๕๐
	๓. สตรีสามารถทำทุกอย่างได้เช่นเดียวกับ บุรุษ	๖๔	๑๖.๐๐
	๔. ตามกฎหมายแล้วสตรีเท่าเทียมกับ บุรุษทุกด้าน	๕๒	๒๓.๐๐

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
๑๒. ความแตกต่างใน บทบาทหน้าที่ ระหว่างบุรุษและ สตรี	๑. แยกต่างกัน	๒๑๔	๕๓.๗๕
	๒. ไม่แยกต่างกัน	๑๘๕	๔๖.๒๕
๑๓. แยกต่างกัน อย่างไร	๑. สตรีต้องทำงานทั้งนอกบ้านและใน บ้าน	๔๘	๒๒.๓๒
	๒. บุรุษเป็นผู้รับหน้าที่สำคัญ ๆ ในสังคม	๕๒	๒๔.๑๔
	๓. สตรีถูกห้ามในบทบาทหน้าที่บางด้าน	๑๐๕	๔๘.๘๕
	๔. สตรีได้แสดงบทบาทสำคัญ ๆ มากกว่า บุรุษ	๑๐	๔.๖๕
๑๔. บทบาทหน้าที่ของ สตรีในสังคม เมือง ช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา	๑. หน้าที่หลักของสตรีคือ รับภาระงาน- บ้านทุกอย่างและคอยดูแลปรนนิบัติ สามีและลูก ๆ	๑๔๕	๕๘.๗๕
	๒. สตรีไม่มีโอกาสทำงานนอกบ้านเพื่อ หารายได้	๖๘	๑๗.๐๐
	๓. สตรีไม่ได้รับการส่งเสริมให้ศึกษา- เล่าเรียน	๖๓	๑๕.๗๕
	๔. สตรีต้อง เชื่อฟังและปฏิบัติตามสามี ทุก ๆ ด้าน	๔๘	๑๒.๐๐
	๕. ไม่แตกต่างกับในปัจจุบัน	๒๖	๖.๕๐
๑๕. ความเหมาะสม ของบทบาทหน้าที่ ในช่วง ๑๐ ปีที่ ผ่านมา	๑. เหมาะสมดีแล้ว	๖๕	๑๖.๐๐
	๒. ไม่เหมาะสม	๒๔๕	๖๑.๐๐
	๓. ไม่แน่ใจ	๕๒	๒๓.๐๐
๑๖. คิดว่าเหมาะสม เพราะ	๑. เป็นการแบ่งสิทธิหน้าที่อย่างเหมาะสม	๔๒	๖๕.๖๓
	๒. สตรีไม่จำเป็นต้องหารายได้มาเลี้ยง ครอบครัว	๖	๙.๓๘
	๓. ศึกษาเล่าเรียนไปแล้วก็ไม่ได้นำไป ใช้ประโยชน์	๔	๖.๒๕
	๔. สตรีควรจะต้องตอบแทนสามีในฐานะ ผู้เลี้ยงดู	๒	๓.๑๒
	๕. อื่น ๆ	๑๐	๑๕.๖๒

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
๑๗. คิดว่าไม่เหมาะสม เพราะ	๑. สตรีมีความสามารถมากกว่าการทำงาน บ้าน	๓๖	๑๔.๗๕
	๒. สติปัญญาและความสามารถของสตรี เท่าเทียมกับบุรุษ	๓๘	๑๕.๕๗
	๓. ทั้งบุรุษและสตรีควรจะทำเท่าเทียมกัน ในสิทธิและหน้าที่	๔๗	๑๙.๒๖
	๔. ทั้งบุรุษและสตรีควรจะช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันได้	๘๑	๓๓.๒๐
	๕. สังคมไม่ยอมเปิดโอกาสให้สตรีแสดง ความสามารถ	๔๒	๑๗.๒๑
๑๘. บทบาทและหน้าที่ ของสตรีในสังคม- เมืองปัจจุบัน	๑. สตรียังคงต้องทำงานบ้านทุกอย่าง	๒๔	๖.๐๐
	๒. สตรียังคงไม่ได้รับการส่งเสริมทาง ด้านการศึกษา	๗	๑.๗๕
	๓. สตรีและบุรุษเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้าน	๔๕	๑๑.๒๕
	๔. สตรีมีบทบาทนอกบ้านมากขึ้น แต่ยังมี น้อยกว่าบุรุษ และตำแหน่งสำคัญ ๆ ยังคง สงวนไว้ให้กับบุรุษ	๒๙๘	๗๕.๕๐
	๕. สตรียังคงต้องคอยดูแลปรนนิบัติสามี และลูก ๆ	๒๖	๖.๕๐
๑๙. ความเหมาะสม ของบทบาทหน้าที่ ในปัจจุบัน	๑. เหมาะสมดีแล้ว	๙๑	๒๒.๗๕
	๒. ไม่เหมาะสม	๒๕๔	๖๓.๕๐
	๓. ไม่แน่ใจ	๕๕	๑๓.๗๕
๒๐. คิดว่าเหมาะสม เพราะ	๑. เป็นการแบ่งสิทธิและหน้าที่ระหว่าง บุรุษกับสตรีอย่างเหมาะสม	๓๘	๔๑.๗๖
	๒. สตรีมีข้อจำกัดด้านสติปัญญาและความ- สามารถ	๓๒	๓๕.๑๖
	๓. สตรีไม่จำเป็นต้องหารายได้ เพราะมี สามีเลี้ยงดู	๑๐	๑๐.๕๔
	๔. อื่น ๆ	๑๑	๑๒.๐๕
๒๑. คิดว่าไม่เหมาะสม เพราะ	๑. สังคมยังไม่เปิดโอกาสให้สตรีได้แสดง ความสามารถของตนอย่างเต็มที่	๙๘	๓๘.๕๘
	๒. สตรีและบุรุษควรจะทำเท่าเทียมกันในสิทธิ และหน้าที่ทุก ๆ ด้าน	๙๗	๓๘.๑๙
	๓. สตรีมีสติปัญญาและความสามารถเท่า- เทียมบุรุษทำงานนอกบ้านได้ไม่แพ้บุรุษ	๕๔	๒๓.๒๓

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
๒๒. ความเสมอภาค ในระดับครอบครัว	๑. สตรีเหนือกว่าบุรุษ	๑๑๓	๔๘.๒๕
	๒. บุรุษเหนือกว่าสตรี	๑๗๑	๔๒.๗๕
	๓. เท่าเทียมกัน	๑๑๖	๒๙.๐๐
๒๓. ความเสมอภาคใน สังคม	๑. สตรีเหนือกว่าบุรุษ	๖	๑.๕๐
	๒. บุรุษเหนือกว่าสตรี	๒๕๔	๖๑.๐๐
	๓. เท่าเทียมกัน	๑๕๐	๓๗.๕๐
๒๔. ความเสมอภาค ทางการศึกษา	๑. สตรีเหนือกว่าบุรุษ	๒๕	๖.๒๕
	๒. บุรุษเหนือกว่าสตรี	๖๗	๑๖.๗๕
	๓. เท่าเทียมกัน	๓๐๘	๗๗.๐๐
๒๕. ความเสมอภาค ทางเศรษฐกิจ	๑. สตรีเหนือกว่าบุรุษ	๔๘	๑๒.๐๐
	๒. บุรุษเหนือกว่าสตรี	๑๖๗	๔๑.๗๕
	๓. เท่าเทียมกัน	๑๘๕	๔๖.๒๕
๒๖. ความเสมอภาค ทางการเมือง การปกครอง	๑. สตรีเหนือกว่าบุรุษ	๒	๐.๕๐
	๒. บุรุษเหนือกว่าสตรี	๓๓๒	๘๓.๐๐
	๓. เท่าเทียมกัน	๖๖	๑๖.๕๐
๒๗. ความเสมอภาค ทางสังคม	๑. สตรีเหนือกว่าบุรุษ	๓๐	๗.๕๐
	๒. บุรุษเหนือกว่าสตรี	๒๐๓	๕๐.๗๕
	๓. เท่าเทียมกัน	๑๖๗	๔๑.๗๕
๒๘. ความเห็นต่อการ เปลี่ยนสิทธิหน้าที่ ระหว่างสตรีกับบุรุษ	๑. เห็นด้วย	๑๕๕	๔๕.๗๕
	๒. ไม่เห็นด้วย	๒๐๑	๕๐.๒๕
๒๙. เห็นด้วย เพราะ	๑. จะได้พิสูจน์ให้เห็นว่าสิ่งที่บุรุษทำได้ สตรีก็ทำได้	๗๔	๓๕.๗๐
	๒. บุรุษจะได้อะไรซึ่งถึงความลำบากของสตรี	๑๒	๖.๐๓
	๓. สอดคล้องกับความต้องการที่จะมี อิทธิพลเหนือบุรุษ	๑๐	๕.๐๒
	๔. คงจะทำให้สังคมดีขึ้นกว่านี้ เพราะ สตรีมีความสามารถมากกว่า	๖	๓.๐๒
	๕. ต้องการให้สตรีมีบทบาทในสังคมมากขึ้น	๔๒	๑๖.๒๓

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
๓๐. ไม่เห็นด้วย เพราะ	๑. สังคมคงจะรุ่นวายรุ่นเหยิง	๕๓	๒๖.๓๗
	๒. สตรีมีข้อจำกัดด้านสติปัญญาความ- สามารถคงจะไม่สามารถแสดงบทบาท หน้าที่อย่างบุรุษได้	๖๔	๓๔.๓๓
	๓. ไม่ต้องกรรให้สตรีมีอิทธิพลเหมือนบุรุษ	๑๕	๗.๕๖
	๔. คงจะไม่มีใครเห็นด้วย	๖๔	๓๑.๘๔
๓๑. สตรีในอุดมคติ	๑. มีความสวยงามและอ่อนหวาน	๖	๑.๕๐
	๒. มีความ เป็นกุลสตรีและเป็นแม่บ้านที่ดี	๒๕	๖.๒๕
	๓. เป็นภรรยาและเป็นแม่ที่ดี	๓๒	๘.๐๐
	๔. เป็นผู้ที่สามารถให้คำปรึกษาและช่วย- เหลือสามีในปัญหาต่าง ๆ ได้ดี	๒๓๑	๕๗.๗๕
	๕. มีความรู้ความสามารถที่จะทำงานได้ดี และสามารถทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่ กับบุรุษได้ในทุก ๆ ด้าน	๑๐๖	๒๖.๕๐
๓๒. ลักษณะภรรยา ที่พึงประสงค์	๑. ภรรยา เป็นผู้คอยดูแลงานบ้านไม่ต้อง ทำงานนอกบ้าน	๕	๑.๒๕
	๒. ทั้งสามีและภรรยาควรช่วยกันทำงาน หารายได้	๔๑	๑๐.๒๕
	๓. เป็นที่ปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กันและกันได้	๓๐๒	๗๕.๕๐
	๔. ภรรยามีหน้าที่ดูแลปรนนิบัติสามีและอบรม สั่งสอนลูก ๆ	๑๓	๓.๒๕
	๕. ทั้งภรรยาและสามีสามารถทำอะไรก็ได้ ตามใจปรารถนา	๓๔	๘.๗๕

๓๓. ความคิดเห็นต่อสิทธิหน้าที่ และสิทธิ เสื่อมภาคของสตรี

ข้อความ	เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่แน่ใจ (%)
- เท่าที่ผ่านมาสตรีก็มีสิทธิหน้าที่ในสังคมมาก เท่า เทียบกับบุรุษแล้ว	๒๕.๕๐	๖๐.๐๐	๑๔.๕๐
- สตรีควรจะได้รับสิทธิและหน้าที่ เท่ากับบุรุษทุกประการ ยกเว้นกิจกรรมในครอบครัว	๕.๒๕	๔๙.๗๕	๔.๐๐
- สตรีมีข้อจำกัดทางกายภาพที่ทำให้ไม่สามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้เท่า เทียบกับบุรุษ	๗๕.๕๐	๒๐.๐๐	๕.๕๐
- ถ้าเปิดโอกาสให้สตรีได้รับการศึกษาสูงกว่านี้ สตรีจะสามารถทำทุกอย่างได้ เช่นเดียวกับบุรุษ	๕๑.๒๕	๒๕.๒๕	๒๓.๕๐
- บทบาทสำคัญของสตรีคือการ เป็นแม่บ้านที่ดีของครอบครัว	๕๒.๐๐	๓๘.๒๕	๙.๗๕
- การหารายได้มาจุนเจือครอบครัวควรจะเป็นหน้าที่หลักของบุรุษ	๕๐.๐๐	๕๔.๒๕	๕.๗๕
- สตรีไม่ควรจะให้ความสำคัญกับการทำงานนอกบ้านมากกว่าการทำงานในบ้าน	๓๘.๐๐	๕๙.๒๕	๑๒.๗๕
- การเลี้ยงดูบุตรธิดาควรจะเป็นหน้าที่ของสตรีมากกว่าบุรุษ	๓๗.๒๕	๕๖.๒๕	๖.๕๐
- เป็นความจริงที่หลาย ๆ สิ่งหลาย ๆ อย่าง สตรีไม่สามารถทำได้ดีเทียบเท่ากับบุรุษ	๖๑.๐๐	๒๗.๗๕	๑๒.๒๕
- กิจกรรมทุกอย่างในครอบครัวควรจะปล่อยให้บุรุษ เป็นผู้ตัดสินใจ	๕.๗๕	๕๔.๗๕	๕.๕๐
- โดยเปรียบเทียบแล้วสตรีก็เป็นเพียงดอกไม้ที่สวยงามของสังคม	๙.๐๐	๕๖.๒๕	๕.๗๕
- คุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของสตรีคือสามารถให้กำเนิดทารกได้	๕๑.๐๐	๕๒.๕๐	๖.๕๐
- สตรีมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมร่วมกับบุรุษมาโดยตลอด	๕๔.๐๐	๓.๕๐	๔.๕๐
- โดยความเป็นจริงแล้วสตรีมีสติปัญญาและความสามารถมากกว่าบุรุษในหลาย ๆ ด้าน	๕๑.๐๐	๒๕.๕๐	๒๓.๕๐
- เหมาะสมแล้วที่จะให้บุรุษแสดงบทบาทหน้าที่สำคัญ ๆ ในสังคม เพราะสตรีมีบทบาทหน้าที่ด้านอื่นที่จะต้องทำ	๓๖.๒๕	๕๑.๗๕	๑๒.๐๐

ข้อความ	เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่แน่ใจ (%)
- เท่าที่ผ่านมาสามารถพิสูจน์ได้ชัดเจนว่า สตรีสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ได้ทุกด้าน แม้แต่ทางการเมือง	๗๒ .๗๕	๑๕ .๒๕	๑๒ .๐๐
- ปัจจุบันสตรีมีบทบาททางการเมืองมากขึ้นและสามารถทำได้ดี เท่ากับหรือมากกว่าบุรุษ	๖๗ .๗๕	๑๖ .๗๕	๑๕ .๕๐
- อนาคตประเทศไทยอาจจะมียากรัฐมนตรีหญิงก็ได้	๕๘ .๒๕	๑๙ .๕๐	๒๒ .๒๕
- ไม่ว่าจะกาลเวลาจะเปลี่ยนไปอย่างไร สตรีก็ควรจะเป็นผู้คอยดูแลปรนนิบัติสามีและลูก ๆ ตลอดไป	๕๐ .๐๐	๓๙ .๒๕	๑๐ .๗๕
- ในเงื่อนไขของ เวลาและสถานการณ์เช่นเดียวกัน การทำงานของบุรุษและสตรีจะไม่แตกต่างกัน	๕๘ .๗๕	๓๕ .๕๐	๑๖ .๗๕
- การที่สตรีเล่นการพนัน ทิ่มสุราหรือสูบบุหรี่ เป็น การแสดงถึงความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรีทางหนึ่ง	๑๑ .๕๐	๘๑ .๗๕	๖ .๗๕
- งานของบุรุษ สตรีก็สามารถทำได้แต่บางอย่างของสตรีบุรุษอาจจะทำไม่ได้ โดยเฉพาะงานบ้าน	๒๗ .๗๕	๖๓ .๗๕	๘ .๕๐
- ในสภาพการณ์ปัจจุบันสตรีควรจะร่วมกันเรียกร้องให้สตรีมีสิทธิและหน้าที่ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ-การเมือง และสังคมมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	๖๐ .๐๐	๒๗ .๗๕	๑๒ .๒๕
- วัยรุ่นสาว ๆ ที่แต่งตัวฉูดฉาดและเดินฉุยฉายตามห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ในอนาคตจะเป็นสตรีที่สามารถแสดงบทบาทหน้าที่ของตนได้ทัดเทียมกับบุรุษ	๑๖ .๕๐	๕๓ .๒๕	๓๐ .๒๕

ภาคผนวก ข.

บทบาทขององค์การสหประชาชาติ ในการส่งเสริมสิทธิเสมอภาคของสตรี*

ความเป็นมา องค์การสหประชาชาติและหน่วยงานของสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญกับบทบาทของสตรีมาตลอด โดยจัดให้มีการประชุมประเทศสมาชิก เพื่อออกปฏิญญาสากลที่มีหลักการและเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะยกสถานะภาพของสตรีมาเป็นลำดับ ดังจะยกมากล่าวพอสังเขปดังนี้

- ในปี ค.ศ. ๑๙๔๘ (พ.ศ. ๒๔๙๑) ออกปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights) รับรองว่าหญิงและชายต่างก็เป็นมนุษย์ที่ "เกิดมาเสรีและเท่าเทียมกัน ในเกียรติและสิทธิ" และต่างก็มี "สิทธิและเสรีภาพตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญาโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างใด ๆ ซึ่งทั้งนี้รวมถึงความแตกต่างในทางเพศด้วย"

- ในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกปฏิญญาสากลว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (Declaration on the Elimination of Discrimination Against Women) ปฏิญญาดังนี้เรียกร้องให้ประเทศต่าง ๆ ขจัดการเลือกปฏิบัติต่อหญิง โดยให้เหตุผลว่าหญิงมีบทบาทในทางสร้างสรรค์โลกไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าชาย ไม่ว่าจะ เป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนบทบาทต่อครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในด้านการเลี้ยงดูลูก เพราะฉะนั้นการเลือกปฏิบัติต่อหญิงจึงก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมขั้นพื้นฐาน เป็นการขัดต่อเกียรติภูมิของมนุษย์ สวัสดิภาพของครอบครัวและสังคม อีกทั้งยังเป็นการขัดขวางไม่ให้หญิงมีส่วนร่วมอย่างทัดเทียมชายในเรื่อง การเมือง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

ปฏิญญาสากล ฯลฯ ได้สรุปว่า การเลือกปฏิบัติต่อหญิง "เป็นการขัดขวางการพัฒนาศักยภาพของหญิงในการรับใช้ประเทศของตน ตลอดจนมวลมนุษยชาติทั้งหมด"

* จาก สุดารัตน์ ศุภพิพัฒน์ และคณะ, การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากสตรีไทย กับปัญหาสิทธิมนุษยชน (กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๒๗) หน้า ๑๗๔-๑๗๕.

- ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๗๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ที่ประชุมใหญ่ขององค์การสหประชาชาติ ได้มีมติกำหนดให้ ปี ค.ศ. ๑๙๗๕ (พ.ศ. ๒๕๑๘) เป็น "ปีสตรีสากล" และกำหนดให้มีการประชุมสตรีระหว่างประเทศ เนื่องในโอกาสปีสตรีสากลที่กรุง เม็กซิโกซิตี ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่ประชุมนี้ได้ลงมติรับรองปฏิญญาว่าด้วยความเสมอภาคของสตรีและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและการสร้างสรรค์สันติภาพ (Declaration of Women and their Contribution to Development and Peace) และมีมติรับรองแผนปฏิบัติการระดับโลกของทศวรรษแห่งสตรีขององค์การสหประชาชาติ ว่าด้วยความเสมอภาค การพัฒนา และสันติภาพ

ปฏิญญาว่าด้วยการขจัดกาเลือกปฏิบัติต่อสตรี กำหนดขอบเขตของสิทธิของหญิง ซึ่งควรจะมีกฎหมายบัญญัติรับรองให้เท่าเทียมกับชายไว้ดังต่อไปนี้

- (๑) สิทธิในด้านการเมืองและการปกครอง เช่น สิทธิในการเลือกตั้งแสดงประชามติ สมัครเข้ารับเลือกตั้ง และดำรงตำแหน่งสาธารณะ
- (๒) สิทธิในการได้มา เปลี่ยนหรือคงไว้ซึ่งสัญชาติของตน
- (๓) สิทธิในกฎหมายครอบครัว อันได้แก่สิทธิในการที่จะเลือกคู่ครองอย่างเสรี สิทธิที่จะทำการสมรสหรือหย่าขาดจากการสมรส โดยความสมัครใจ สิทธิในการที่จะมีความสามารถ และใช้ความสามารถนั้นในลักษณะที่ทัดเทียมกับชาย สิทธิในการจะเคลื่อนไหวไปมาได้อย่างอิสระ สิทธิในการแสวงหา จัดการ ใช้ จำหน่ายและรับมรดกซึ่งทรัพย์สินต่าง ๆ สิทธิและหน้าที่ที่เท่าเทียมกันระหว่างบิดามารดาในเรื่องที่เกี่ยวกับบุตร อย่างไรก็ตามสิทธิในเรื่องกฎหมายแพ่งนี้จะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของเอกภาพและประสานภาพของครอบครัว (Unity and harmony of the family) ตลอดจนผลประโยชน์ของบุตร
- (๔) สิทธิในด้านการศึกษาอบรมและฝึกฝนทักษะ เพื่อยกระดับคุณภาพของชีวิต
- (๕) สิทธิในทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น สิทธิที่จะมีงานทำ และมีสภาพการจ้างที่เป็นธรรมและได้รับการปฏิบัติต่อในลักษณะที่ทัดเทียมลูกจ้างชายในการปฏิบัติงานที่มีลักษณะเดียวกัน สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองในระหว่างการลาคลอด ตลอดจนสิทธิในการที่จะได้รับหลักประกันและบริการสังคมบางอย่าง

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนบัญญัติรับรอง "ความเสมอภาคทางกฎหมาย" (equality before the law) และ "ความเสมอภาคที่จะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมาย : อย่างเท่าเทียมกัน" (equal protection of the law) ของมนุษย์ทุกคน โดยไม่จำกัดเพศ เชื้อชาติ ศาสนา และในปฏิญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า "จะต้องใช้มาตรการทุกอย่างที่เหมาะสม เพื่อเลิกกฎหมาย ประเพณี กฎ และการปฏิบัติบรรดามีที่เลือกปฏิบัติต่อหญิง และเพื่อจัดให้มีการคุ้มครองทางกฎหมายที่พอเพียงในด้านสิทธิเท่าเทียมแห่ง ชายและหญิง กล่าวโดยเฉพาะคือ

"หลักแห่งความเท่าเทียมในสิทธิ จะต้องตราไว้ในรัฐธรรมนูญหรือไม่ก็มีหลักกฎหมาย เป็นประกัน" นอกจากนี้ก็ยังได้ เร่งรัดให้ประเทศที่เป็นสมาชิกของสหประชาชาติแต่ยังไม่ได้ เป็น ภาคสมาชิกของปฏิญญาดังนี้ให้ "ให้สัตยาบันหรือ เข้าร่วม เป็นฝ่าย และบังคับใช้อย่างเต็มที่ให้ เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งบรรดาเอกสารระหว่างประเทศของสหประชาชาติและองค์การชำนาญ พิเศษต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อหญิง"

โดยสรุปแล้ว จึงกล่าวได้ว่ากฎหมายเป็นมาตรการพื้นฐานอันสำคัญที่อาจจะ เป็นปัจจัย สนับสนุนส่งเสริมให้สตรีได้เข้ามามีบทบาททางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมอย่าง ทัดเทียมและเสมอภาคกับบุรุษ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

กฎหมายครอบครัว ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕,๖

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้รับการแก้ไขตกแต่งเปลี่ยนแปลง จากฉบับเก่าในหลายด้าน โดยเฉพาะมาตรา ๒๔ ๔๖ ๔๗ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเสมอภาค ระหว่างชายหญิง โดยเหตุที่กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นแม่บทของกฎหมายทั้งปวง ในเมื่อรัฐธรรมนูญ ให้สิทธิหญิงเท่าเทียมชาย กฎหมายอื่น ๆ ที่เคยบัญญัติความไม่เสมอภาคไว้ จะต้องได้รับการแก้ไข ภายในเวลา ๒ ปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญตามที่บทเฉพาะกาลได้กำหนดไว้

รัฐธรรมนูญฉบับเก่า มีใจความใน ๓ มาตราที่กล่าวมาดังนี้

- มาตรา ๒๔ "บุคคลย่อมมีสิทธิและ เสรีภาพภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ การ จำกัดสิทธิ เสรีภาพอัน เป็นการฝ่าฝืน เจตนารมณ์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้"
(รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้มีข้อความ เพิ่มเติมในวรรคที่สองคือ "หญิงและชาย มีสิทธิ เท่าเทียมกัน")
- มาตรา ๔๖ "บุคคลย่อมมี เสรีภาพในการ เลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร การจำกัด เสรีภาพ เช่นที่ว่านี้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย เฉพาะ เพื่อความปลอดภัยของประเทศหรือสวัสดิภาพของ ประชาชน หรือการผังเมือง หรือเพื่อรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว"
(ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ข้อความตอนที่ว่า "เพื่อรักษาความสัมพันธ์ใน ครอบครัว" ถูกตัดทิ้งไป)
- มาตรา ๔๗ "บุคคลย่อมมี เสรีภาพในการประกอบอาชีพ การจำกัด เสรีภาพ เช่นที่ว่านี้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะ เพื่อความปลอดภัยของประเทศหรือ เศรษฐกิจแห่งชาติหรือสวัสดิภาพของ ประชาชนหรือการผังเมือง หรือเพื่อรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว
(มาตรานี้ ได้รับการแก้ไข เช่นเดียวกับมาตรา ๔๖)

ในเมื่อรัฐธรรมนูญได้กำหนดสิทธิ เสรีภาพของหญิงไว้เท่าเทียมชายในทุกด้าน ดังนั้น กฎหมายต่าง ๆ ที่เคยใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ก็จะต้องได้รับการแก้ไขให้สอดคล้องกันด้วย เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศจะยอมรับความเสมอภาค สภานิติบัญญัติผู้ได้ชื่อว่า เป็นตัวแทนของคนทั้งประเทศกลับทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้กับการแก้ไขกฎหมาย ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๑๔ นายกสมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมาย ได้ยื่นกระทู้เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในมาตราที่เกี่ยวกับสิทธิของ สตรี แต่มติสภาที่ปรากฏออกมา คัดค้าน ๕๖ เสียง สนับสนุน ๕๒ เสียง ผู้หญิงไทยจึงต้อง รอคอยวันที่จะได้รับสิทธิทางกฎหมายอีกต่อไปในรัฐสภาหลังการเลือกตั้ง

ในการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นี้ เสนอให้แก้ไขความไม่เสมอภาคของกฎหมาย ๔ มาตราด้วยกัน ได้แก่

- มาตรา ๓๘   ขอให้สามีภรรยา มีสิทธิจัดการสินบริคณห์ร่วมกัน เว้นแต่มีสัญญา ก่อนแต่งงานมีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (เดิมสามีมีสิทธิจัดการฝ่ายเดียว)
- มาตรา ๑๔๔๔   ขอให้มีสิทธิร่วมกันในการเลือกถิ่นที่อยู่ ถ้ามีเหตุอันควร ต่างฝ่ายมีสิทธิถือภูมิลำเนาเดิมของตน (เดิมสามีเป็นผู้กำหนด)
- มาตรา ๑๔๕๖   ขอให้ทั้งสามีและภรรยา มีสิทธิเลือกประกอบวิชาชีพหรืออาชีพตามสมัครใจ ถ้าไม่เป็นการเสื่อมเสียแก่อีกฝ่ายหนึ่ง (เดิมภรรยาจะประกอบอาชีพใด สามีมีสิทธิไม่ยินยอมก็ได้)
- มาตรา ๑๔๖๔   ขอให้ทั้งสามีและภรรยา มีสิทธิในการฟ้อง เกี่ยวกับคดีสินบริคณห์ที่ดิน เป็นผู้จัดการ
- มาตรา ๑๔๗๓   ขอให้ทั้งสามีและภรรยา มีอำนาจจำหน่ายสินบริคณห์ส่วนของตน โดยต้องได้รับความยินยอมร่วมกัน (เดิมสามีมีสิทธิที่จะทำเช่นนั้น เพียงฝ่ายเดียว)
- มาตรา ๑๕๐๐   ขอให้ภรรยา มีสิทธิในการฟ้องหย่า ถ้าสามียกย่องหญิงอื่น เบี่ยงภรรยา (เดิมกำหนดให้ไว้ว่า "ถ้าภรรยา มีชู้ สามีฟ้องหย่าได้" แต่ไม่มีข้อกำหนดถ้าสามีมีชู้)
- มาตรา ๑๕๓๘   ขอให้สามีและภรรยา มีอำนาจปกครองบุตรร่วมกัน (เดิมอำนาจปกครอง เป็น

ของสามีเสมอ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น เช่น สามีตาย ไร้ความสามารถ
สาปสูญ หรือศาลสั่ง)

มาตรา ๑๔๔๗

ขอให้บุตร สามี หรือภรรยา ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากฝ่าย
หนึ่งฝ่ายใดใน ๓ ฝ่ายข้างต้นได้จากนายจ้าง หรือผู้บังคับบัญชา ถ้าศาลสั่ง
(เพื่อเลี้ยงการบิดหรือเช่นที่เคยเป็นมา)

จะเห็นได้ว่า ร่าง พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมทั้ง ๔ ข้อ เพียงแต่ขอให้หญิงมีสิทธิเท่าเทียม
ชายโดยความยินยอมหรือศรัทธใจร่วมกันเท่านั้น มิใช่คุกคามเสรีภาพของฝ่ายชายหรือตั้งตนเป็น
ใหญ่แข่งกันอย่างผู้ศรัทธาค้านกล่าวหาไม่ เช่น ในการจัดการทรัพย์สิน ก็ต้องการให้ทั้งสามีภรรยา
ร่วมกันศรัทธใจ ให้ความยินยอมซึ่งกันและกัน มิใช่จะให้ต่างฝ่ายมีสิทธิทำเองโดยผลการ (ตอน
ที่รัฐธรรมนูญจะผ่านวาระที่สามในสภา(สมาชิกรัฐสภาผู้หนึ่งศรัทธาค้านโดยอ้างว่า ถ้าภรรยามีสิทธิใน
สินบริคณห์ เวลาเข้ามาประชุมสภา ภรรยาอยู่ที่บ้านอาจจะเอาบ้านไปขายเอาเงินไปเล่นไพ่เสีย
แล้วก็ได้ เพราะสามีหมดสิทธิจะควบคุม คำพูดนี้แสดงความคิดที่ผิดพลาดสองอย่างคือ ไม่รู้จริง ว่า
ฝ่ายผู้เสนอแก้ไขต้องการให้ภรรยามีสิทธิรับรู้ในการจัดการทรัพย์สินของสามีบ้าง มิใช่ให้สามีมี
สิทธิฝ่ายเดียวและอีกประการหนึ่งคือ เป็นความคิดที่เหยียดหยามผู้หญิงแม้กระทั่งคนที่ตนเลือกมาเป็น
ภรรยา)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

แบบสอบถามทัศนคติของนักศึกษาต่อสิทธิหน้าที่ของสตรีในสังคม เมือง

หมายเลขแบบสอบถาม

  ข้อมูลส่วนบุคคล

๑. เพศ

๑. ชาย

๒. หญิง

๒. อายุ ..... ปี

๓. ภูมิลำเนาเดิม

๑. กรุงเทพมหานคร

๒. ต่างจังหวัด

๔. รายได้หรือค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือน

๑. ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท

๒. ๑,๐๐๐-๑,๕๐๐ บาท

๓. ๑,๕๐๑-๒,๐๐๐ บาท

๔. ๒,๐๐๑-๒,๕๐๐ บาท

๕. ๒,๕๐๑-๓,๐๐๐ บาท

๖. มากกว่า ๓,๐๐๐ บาท

๕. สถานที่กำลังศึกษาอยู่

๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๖. สาขาที่ศึกษา (คณะ .....

๑. สังคมศาสตร์

๒. วิทยาศาสตร์

ทัศนคติต่อสิทธิหน้าที่ของสตรีในสังคม เมือง

๑. ข้อความใดที่ท่านคิดว่าตรงกับคุณลักษณะของ "สตรี" มากที่สุด

๑. สตรีคือ มนุษย์เพศที่มีลักษณะทางกายภาพต่างจากบุรุษ

๒. สตรีคือ มนุษย์เพศที่สามารถให้กำเนิดทารกได้

๓. สตรีคือ ผู้ที่มีความอ่อนไหวและอ่อนแอไม่สามารถทนต่ออุปสรรคหรือปัญหาที่รุนแรงได้

๔. สตรีคือ ผู้ที่มีข้อจำกัดทางสติปัญญาและความสามารถ ไม่สามารถทำกิจกรรมบางอย่างได้เช่นเดียวกับบุรุษ

๕. สตรีคือ ผู้ที่ถูกสังคมกำหนดกรอบของพฤติกรรมให้ทำและไม่ทำในบางสิ่งบางอย่าง

๖. สตรีคือ ผู้ที่มีความสวยงามและอ่อนหวาน คล้ายกับ เป็นดอกไม้ของสังคม

๗. สตรีคือ ผู้ที่มีความสามารถที่จะทำทุกอย่างได้ทัดเทียมกับผู้ชาย

๘. อื่น ๆ (ระบุ) .....

๒. ท่านคิดว่าสตรีมีความสำคัญต่อสังคมในลักษณะใดมากที่สุด
๑. เป็นผู้ให้กำเนิดและสืบทอดเผ่าพันธุ์ของมนุษยชาติ
  ๒. เป็นผู้ทำให้โลกแลดูสดใสสวยงามและมีความสุข
  ๓. เป็นผู้หนึ่งที่ร่วมสร้างสรรค์สังคม เช่นเดียวกับบุรุษ
  ๔. เป็นผู้ที่ยกยอสนับสนุนเกื้อกูลให้บุรุษ สามารถทำงานเพื่อสังคมได้
  ๕. เป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม ไม่ได้สร้างสรรค์ประโยชน์อะไรแก่สังคม
  ๖. อื่น ๆ (ระบุ) .....
๓. ท่านคิดว่าสตรีในสังคม เมืองกับชนบทแตกต่างกันในประเด็นใดชัดเจนที่สุด
๑. สตรีในสังคม เมืองได้รับสิทธิและความเสมอภาคกับชายมากกว่าสตรีในชนบท
  ๒. สตรีในสังคม เมืองมีความสามารถมากกว่าสตรีในชนบท
  ๓. สตรีในสังคม เมืองมีโอกาสทางการศึกษามากกว่าสตรีในชนบท
  ๔. สตรีในสังคม เมืองมีบทบาทต่อสังคมมากกว่าสตรีในชนบท
  ๕. สังคมให้เสรีภาพในพฤติกรรมต่าง ๆ แก่สตรีในสังคม เมืองมากกว่าสตรีในชนบท
  ๖. สตรีในสังคม เมืองมีผิวพรรณและความสวยงามมากกว่าสตรีในชนบท
  ๗. สตรีทั้งในสังคมและชนบทไม่มีความแตกต่างกันเลย
  ๘. อื่น ๆ (ระบุ) .....
๔. ประเด็นที่แตกต่างกันมากที่สุดระหว่างสตรีกับบุรุษคือ
๑. บุรุษแข็งแรงกว่าสตรี
  ๒. บุรุษมีความสามารถและฉลาดมากกว่าสตรี
  ๓. บุรุษสามารถประพฤติปฏิบัติได้ทุกอย่างในขณะที่สตรีไม่สามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้
  ๔. นอกจากบุรุษไม่สามารถให้กำเนิดทารกได้แล้ว ไม่มีความแตกต่างอะไรกับสตรีเลย
  ๕. สตรีมีความสุขและอ่อนหวานมากกว่าบุรุษ
  ๖. สตรีมีความสามารถและฉลาดมากกว่าบุรุษ
  ๗. สตรีสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคมได้มากกว่าบุรุษ
  ๘. อื่น ๆ (ระบุ) .....

๕. ตามความเห็นของท่านสังคมเมืองให้การยอมรับในสถานภาพและบทบาทระหว่างสตรีกับบุรุษต่างกันเพียงใด

๑. สตรียังคงค้อยกว่าบุรุษในทุก ๆ ด้าน
๒. สตรียังถูกห้ามไม่ให้ประพฤติปฏิบัติในบางสิ่งบางอย่าง
๓. สตรีสามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้เช่นเดียวกับบุรุษ
๔. ตามกฎหมายแล้วสตรีเท่าเทียมกับบุรุษทุกด้าน
๕. อื่น ๆ (ระบุ) .....

๖. ในสังคมเมืองปัจจุบัน บทบาทหน้าที่ของสตรีต่างกับบุรุษหรือไม่

๑. แยกต่างกัน
๒. ไม่แตกต่างกัน

๗. ถ้าแตกต่างกัน แยกต่างกันอย่างไร

๑. สตรีต้องทำงานทั้งนอกบ้านและในบ้าน
๒. บุรุษเป็นผู้รับหน้าที่สำคัญ ๆ ในสังคม
๓. บทบาทหน้าที่บางคนเป็นสิ่งที่ต้องห้ามสำหรับสตรี
๔. สตรีได้รับความไว้วางใจให้แสดงบทบาทหน้าที่สำคัญ ๆ มากกว่าบุรุษ
๕. อื่น ๆ (ระบุ) .....

๘. ข้อความใดที่ท่านเห็นว่าสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของสตรีในสังคมเมืองที่เกิดขึ้นจริง ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา มากที่สุด

๑. สตรีต้องรับภาระงานบ้านทุกอย่าง
๒. สตรีไม่มีโอกาสทำงานนอกบ้านเพื่อการหารายได้ดังเช่นในปัจจุบัน
๓. สตรีมักจะไม่ได้รับการส่งเสริมให้ศึกษาเล่าเรียน
๔. หน้าที่หลักของสตรีในอดีต คือการคอยดูแลปรนนิบัติสามีและลูก ๆ
๕. สตรีต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามสามีทุก ๆ ด้าน (ในฐานะข้างเท้าหลัง)
๖. บทบาทหน้าที่ของสตรีในปัจจุบันและเมื่อ ๑๐ ปีที่ผ่านมาไม่มีความแตกต่างกันเลย
๗. อื่น ๆ (ระบุ) .....

๙. ท่านคิดว่าบทบาทหน้าที่ของสตรีดังกล่าว (ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา) นั้น เหมาะสมแล้วหรือไม่

๑. เหมาะสมดีแล้ว
๒. ไม่เหมาะสม
๓. ไม่แน่ใจ

๑๐. ถ้าท่านคิดว่าเหมาะสมเป็นเพราะ

๑. เป็นการแบ่งสิทธิและหน้าที่ระหว่างสตรีและบุรุษอย่างเหมาะสม
๒. สตรีไม่จำเป็นต้องหารายได้เพราะมีสามีคอยเลี้ยงดู
๓. ศึกษาเล่าเรียนไปแล้วก็ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์
๔. สตรีควรจะตอบแทนสามีในฐานะผู้เลี้ยงดู
๕. สตรีมีสติปัญญาและความสามารถค้อยกว่าบุรุษ
๖. อื่น ๆ (ระบุ) .....

๑๑. ถ้าท่านคิดว่าไม่เหมาะสม เป็น เพราะ

๑. สตรีมีความสามารถทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้มากกว่าการทำงานบ้าน
๒. สติปัญญาและความสามารถของสตรีมีเท่า เทียมกับบุรุษและสามารถพึ่งตนเองได้
๓. ทั้งบุรุษและสตรีควรจะมี ความเท่า เทียมกันในสิทธิและหน้าที่
๔. ทั้งบุรุษและสตรีควรจะช่วย เหลือและปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน
๕. สังคมไม่ยอม เปิดโอกาสให้สตรีได้แสดงความสามารถของคน
๖. อื่น ๆ (ระบุ) .....

๑๒. ข้อความใดที่ท่านคิดว่าสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของสตรีในสังคม เมื่อ

ในปัจจุบันมากที่สุด

๑. สตรียังคงต้องทำงานบ้านทุกอย่างในครอบครัว
๒. สตรีมีโอกาสทำงานนอกบ้านมากขึ้นแต่ยังน้อยกว่าบุรุษ
๓. สตรียังคงไม่ได้รับการส่งเสริมทางการศึกษา
๔. สตรีและบุรุษเท่า เทียมกันในทุก ๆ ด้าน
๕. แม้สตรีจะมีบทบาทมากขึ้น แต่ในตำแหน่งสำคัญ ๆ ยังคงถูกสงวนไว้ให้บุรุษ
๖. สตรียังคงต้องคอยดูแลปรนนิบัติสามีและลูก ๆ
๗. อื่น ๆ (ระบุ) .....

๑๓. ท่านคิดว่าบทบาทหน้าที่ของสตรีดังกล่าว (ในปัจจุบัน) เหมาะสมแล้วหรือไม่

๑. เหมาะสมดีแล้ว
๒. ไม่เหมาะสม
๓. ไม่แน่ใจ

๑๔. ถ้าท่านคิดว่าเหมาะสม เป็น เพราะ

๑. เป็นการแบ่งสิทธิและหน้าที่ระหว่างสตรีและบุรุษอย่าง เหมาะสม
๒. สตรีมีความสามารถทำงานด้านอื่น ๆ มากกว่าการทำงานบ้าน
๓. สติปัญญาและความสามารถของสตรีมีเท่า เทียมกับบุรุษ
๔. ทั้งบุรุษและสตรีควรจะมี ความเท่า เทียมกันในสิทธิและหน้าที่ทุก ๆ ด้าน
๕. สตรียังมีข้อจำกัดในด้านสติปัญญาและต่อความสามารถในบางด้าน
๖. ศึกษาเล่าเรียนไปแล้วก็ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์
๗. อื่น ๆ (ระบุ) .....

๑๕. ถ้าท่านคิดว่าไม่เหมาะสม เป็น เพราะ

๑. สตรีไม่จำเป็นต้องหารายได้เพราะมีสามีคอย เลี้ยงดู
๒. สตรีควรจะทำหน้าที่ในฐานะผู้เลี้ยงดู
๓. สตรีมีสติปัญญาและความสามารถน้อยกว่าบุรุษ
๔. สตรีและบุรุษควรจะมี ความเท่า เทียมกันทั้งในสิทธิและหน้าที่
๕. สังคมยังไม่ยอม เปิดโอกาสให้สตรีได้แสดงความสามารถของตนอย่าง เต็มที่

๒๐. โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านต่อข้อความต่อไปนี้ โดยทำ เครื่องหมายลงในช่องต่าง ๆ ที่กำหนดไว้เพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ

ข้อความ	เห็นด้วย (๑)	ไม่เห็นด้วย (๒)	ไม่แน่ใจ (๓)
- เท่าที่ผ่านมาสตรีก็มีสิทธิหน้าที่ในสังคมมากเท่าเทียมกับบุรุษแล้ว			☐
- สตรีควรจะได้รับสิทธิและหน้าที่เท่ากับบุรุษทุกประการ ยกเว้นกิจกรรมในครอบครัว			☐
- สตรีมีข้อจำกัดทางกายภาพที่ทำให้ไม่สามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้เท่าเทียมกับบุรุษ			☐
- ถ้า เปิดโอกาสให้สตรีได้รับการศึกษาสูงกว่านี้ สตรีจะสามารถทำทุกอย่างได้เช่นเดียวกับบุรุษ			☐
- บทบาทสำคัญของสตรีคือการเป็นแม่บ้านที่ดีของครอบครัว			☐
- การหารายได้มาจุนเจือครอบครัวควรจะเป็นหน้าที่หลักของบุรุษ			☐
- สตรีไม่ควรจะให้ความสำคัญกับการทำงานนอกบ้านมากกว่าการทำงานในบ้าน			☐
- การเลี้ยงดูบุตรธิดาควรจะเป็นหน้าที่ของสตรีมากกว่าบุรุษ			☐
- เป็นความจริงที่หลาย ๆ สิ่งหลาย ๆ อย่าง สตรีไม่สามารถทำได้ดีเทียบเท่ากับบุรุษ			☐
- กิจกรรมทุกอย่างในครอบครัวควรจะปล่อยให้บุรุษ เป็นผู้ตัดสินใจ			☐
- โดยเปรียบเทียบแล้วสตรีก็เป็นเพียงดอกไม้ที่สวยงามของสังคม			☐
- คุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของสตรีคือสามารถให้กำเนิดทารกได้			☐
- สตรีมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมร่วมกับบุรุษมาโดยตลอด			☐

ข้อความ	เห็นด้วย (๑)	ไม่เห็นด้วย (๒)	ไม่แน่ใจ (๓)
- โดยความเป็นจริงแล้วสตรีมีสติปัญญาและความสามารถมากกว่าบุรุษในหลาย ๆ ด้าน			☐
- เหมาะสมแล้วที่จะให้บุรุษแสดงบทบาทหน้าที่สำคัญ ๆ ในสังคม เพราะสตรีมีบทบาทหน้าที่ด้านอื่นที่จะต้องทำ			☐
- เท่าที่ผ่านมาสามารถพิสูจน์ได้ชัดเจนว่าสตรีสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ได้ทุกด้าน แม้แต่ทางการเมือง			☐
- ปัจจุบันสตรีมีบทบาททางการเมืองมากขึ้นและสามารถทำได้ดีเท่ากับหรือมากกว่าบุรุษ			☐
- อนาคตประเทศไทยอาจจะมีนายกรัฐมนตรีหญิงก็เป็นได้			☐
- ไม่ว่ากาลเวลาจะเปลี่ยนไปอย่างไรสตรีก็ควรจะเป็นผู้คอยดูแลปรนนิบัติสามีและลูกๆ ตลอดไป			☐
- ในเงื่อนไขของเวลาและสถานการณ์เช่นเดียวกัน การทำงานของบุรุษ และสตรีจะไม่แตกต่างกัน			☐
- การที่สตรีเล่นการพนัน คีฬาหรือสูบบุหรี่ เป็นการแสดงถึงความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรีทางหนึ่ง			☐
- งานของบุรุษสตรีก็สามารถทำได้แต่บางอย่างของสตรีบุรุษอาจจะทำไม่ได้ โดยเฉพาะงานบ้าน			☐
- ในสภาพการณ์ปัจจุบัน สตรีควรจะร่วมกันเรียกร้องให้สตรีมีสิทธิและหน้าที่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน			☐
- วัยรุ่นสาว ๆ ที่แต่งตัวดูฉลาดและเดินดูฉวยตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ ในอนาคตจะเป็นสตรีที่สามารถแสดงบทบาทหน้าที่ของตนเองได้ทัดเทียมกับบุรุษ			☐

๒๑. รูปแบบของสตรีในอุดมคติของท่าน คือ

๑. มีความสวยงามและอ่อนหวาน
๒. มีความเป็นกุลสตรีและเป็นแม่บ้านที่ดี
๓. เป็นภรรยาและเป็นแม่ที่ดี
๔. เป็นผู้ที่สามารถให้คำปรึกษาและช่วยเหลือสามีในปัญหาต่าง ๆ ได้
๕. มีความรู้ความสามารถที่จะทำงานต่าง ๆ ได้ดีเท่าบุรุษ
๖. มีฐานะตำแหน่งทางสังคมสูง ๆ
๗. มีโอกาสได้ร่วมทำงาน เคียงบ่าเคียงไหล่กับบุรุษในทุก ๆ ด้าน
๘. อื่น ๆ (ระบุ) .....

๒๒. ในอนาคตท่านอาจจะต้องแต่งงานมีครอบครัว อยากทราบว่าทำต้องการมีครอบครัวในลักษณะใดมากที่สุด

๑. ภรรยาเป็นผู้คอยดูแลงานบ้าน ไม่ต้องทำงานนอกบ้าน
๒. ทั้งสามีและภรรยาควรจะช่วยกันทำงานหารายได้
๓. เป็นที่ปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กันและกันได้
๔. ภรรยามีหน้าที่ดูแลปรนนิบัติสามี และคอยอบรมสั่งสอนลูก ๆ
๕. ทั้งภรรยาและสามีสามารถทำอะไรก็ได้ตามความปรารถนาของตน
๖. อื่น ๆ (ระบุ) .....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

ผู้เขียนเกิดเมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๒ ที่อำเภอสมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร เริ่มเข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย จนจบมัธยมศึกษาตอนปลาย ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ จากนั้นได้เข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ที่คณะรัฐศาสตร์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จนจบปริญญา-
รัฐศาสตรบัณฑิต (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา) ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ หลังจากนั้นจึงได้เข้าศึกษา
ต่อระดับปริญญาโทที่คณะรัฐศาสตร์ ภาควิชาสังคมวิทยา สาขาสังคมวิทยา ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย